

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 200/22

Λουξεμβούργο, 15 Δεκεμβρίου 2022

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-311/21 | TimePartner Personalmanagement

Συλλογική σύμβαση η οποία προβλέπει, για τους προσωρινά απασχολούμενους, χαμηλότερες αποδοχές από τις καταβλητέες στους εργαζομένους που προσλαμβάνονται απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη πρέπει να προβλέπει αντισταθμιστικά πλεονεκτήματα

Μια τέτοια συλλογική σύμβαση πρέπει να μπορεί να υποβληθεί σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο

Μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου 2017 η CM εργάστηκε, ως προσωρινά απασχολούμενη, στην TimePartner Personalmanagement GmbH, επιχείρηση προσωρινής απασχόλησης προσωπικού, βάσει συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω συμβάσεως, η CM τέθηκε στη διάθεση επιχειρήσεως λιανικού εμπορίου ως διεκπεραιώτρια παραγγελιών.

Για την εργασία αυτή ελάμβανε μεικτό ωρομίσθιο ύψους 9,23 ευρώ, σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας που ίσχυε για τους προσωρινά απασχολούμενους, συναφθείσα μεταξύ δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των οποίων μέλη ήταν αντιστοίχως η TimePartner Personalmanagement και η CM.

Η εν λόγω συλλογική σύμβαση εισήγαγε παρέκκλιση από την κατοχυρωμένη στο γερμανικό δίκαιο ¹ αρχή της ίσης μεταχείρισης, προβλέποντας για τους προσωρινά απασχολούμενους αποδοχές χαμηλότερες από τις καταβλητέες στους εργαζομένους του έμμεσου εργοδότη δυνάμει των όρων συλλογικής συμβάσεως που ίσχυε για τους εργαζομένους στον τομέα του λιανικού εμπορίου στο Land (ομόσπονδο κράτος) της Βαυαρίας (Γερμανία), ήτοι μεικτό ωρομίσθιο ύψους 13,64 ευρώ.

Η CM άσκησε αγωγή ενώπιον του Arbeitsgericht Würzburg (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου εργατικών διαφορών του Würzburg, Γερμανία) με αίτημα να της καταβληθούν επιπλέον αποδοχές ύψους 1 296,72 ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχούσε στη μισθολογική διαφορά μεταξύ των προσωρινά απασχολούμενων και των συγκρίσιμων εργαζομένων που προσλαμβάνονταν απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη. Η CM προέβαλε συναφώς παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσωρινά απασχολούμενων, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2008/104 ². Κατόπιν απορρίψεως της αγωγής της και της εφέσεως που άσκησε στη συνέχεια, η CM άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesarbeitsgericht (Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, Γερμανία), το οποίο υποβάλλει στο Δικαστήριο πέντε προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της διάταξης αυτής.

Το Δικαστήριο καθορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια συλλογική σύμβαση που έχει συναφθεί από

¹ Κατά την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου του 2017, στο άρθρο 10, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, του Arbeitnehmerüberlassungsgesetz (νόμου περί διαθέσεως προσωρινά απασχολούμενων), της 3ης Φεβρουαρίου 1995 (BGBl. 1995 I, σ. 158), όπως ίσχυε μέχρι τις 31 Μαρτίου 2017, και κατά τον μήνα Απρίλιο του 2017, στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του ίδιου νόμου, όπως ίσχυε από 1ης Απριλίου 2017.

² Οδηγία 2008/104/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης (ΕΕ 2008, L 327, σ. 9).

τους κοινωνικούς εταίρους προκειμένου να εισάγει επιτρεπτή παρέκκλιση από την αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσωρινά απασχολούμενων δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 3, της οδηγίας 2008/104³. Διευκρινίζει, μεταξύ άλλων, το περιεχόμενο της έννοιας της «γενικής προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων», την οποία πρέπει να διασφαλίζουν οι συλλογικές συμβάσεις δυνάμει της διατάξεως αυτής, και παρέχει τα κριτήρια βάσει των οποίων είναι δυνατό να εκτιμηθεί αν όντως διασφαλίστηκε η εν λόγω γενική προστασία. Το Δικαστήριο αποφαίνεται, επίσης, ότι τέτοιες συλλογικές συμβάσεις πρέπει να μπορούν να υποβληθούν σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Αφού υπενθύμισε τον διττό σκοπό της οδηγίας 2008/104, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση της προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της πολυμορφίας των αγορών εργασίας, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι το άρθρο 5, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής, μνημονεύοντας την έννοια της «γενικής προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων», δεν απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη, ειδικώς για τους προσωρινά απασχολούμενους, ένα επίπεδο προστασίας που να υπερβαίνει το προβλεπόμενο για τους εργαζομένους εν γένει από το εθνικό δίκαιο και από το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τους βασικούς όρους εργασίας και απασχόλησης.

Εντούτοις, όταν οι κοινωνικοί εταίροι επιτρέπουν, μέσω συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διαφορετική μεταχείριση, όσον αφορά βασικούς όρους εργασίας και απασχόλησης, εις βάρος των προσωρινά απασχολούμενων, η συλλογική σύμβαση πρέπει, προκειμένου να διασφαλίζεται η γενική προστασία των θιγόμενων προσωρινά απασχολούμενων, να τους παρέχει, ως αντάλλαγμα, πλεονεκτήματα σχετικά με βασικούς όρους εργασίας και απασχόλησης⁴, τα οποία να είναι ικανά να αντισταθμίσουν τη διαφορετική μεταχείριση που υφίστανται.

Πράγματι, η γενική προστασία των προσωρινά απασχολούμενων θα αποδυναμωνόταν κατ' ανάγκη αν μια συλλογική σύμβαση απλώς επιδείκνυε, ως προς τους εργαζομένους αυτούς, έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω βασικούς όρους.

Εξάλλου, η εισάγουσα παρέκκλιση διάταξη του άρθρου 5, παράγραφος 3, της οδηγίας 2008/104 επιβάλλει να εξακριβώνεται, κατά συγκεκριμένο τρόπο, η τήρηση της υποχρέωσης διασφάλισης της γενικής προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων, διά της συγκρίσεως, σε σχέση με ορισμένη θέση, των βασικών όρων εργασίας και απασχόλησης που ισχύουν για τους εργαζομένους που προσλαμβάνονται απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη με εκείνους που ισχύουν για τους προσωρινά απασχολούμενους, **προκειμένου να διαπιστωθεί αν τα αντισταθμιστικά πλεονεκτήματα που παρέχονται όσον αφορά τους βασικούς όρους αυτούς καθιστούν δυνατή την αντιστάθμιση των συνεπειών της διαφορετικής μεταχείρισης την οποία υφίστανται οι προσωρινά απασχολούμενοι.**

Η υποχρέωση αυτή διασφάλισης της γενικής προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων δεν επιβάλλει να υφίσταται σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου μεταξύ της εταιρίας προσωρινής απασχόλησης και του προσωρινά απασχολούμενου, δεδομένου ότι το άρθρο 5, παράγραφος 3, της οδηγίας 2008/104 επιτρέπει παρέκκλιση από την αρχή της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά κάθε προσωρινά απασχολούμενο εργαζόμενο, ανεξαρτήτως αν αυτός έχει συνάψει σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου με εταιρία προσωρινής απασχόλησης.

Επίσης, η εν λόγω υποχρέωση δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν λεπτομερώς τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι συλλογικές συμβάσεις.

³ Η εν λόγω παράγραφος 3 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιτρέπουν στους κοινωνικούς εταίρους να διατηρούν σε ισχύ ή να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις που επιτρέπουν τη διαφορετική μεταχείριση ως προς βασικούς όρους εργασίας και απασχόλησης των προσωρινά απασχολούμενων υπό τον όρο ότι διασφαλίζεται η γενική προστασία των προσωρινά απασχολούμενων.

⁴ Οι βασικοί όροι εργασίας και απασχόλησης ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της οδηγίας 2008/104. Πρόκειται για όρους που αφορούν τη διάρκεια του χρόνου εργασίας, τις υπερωρίες, τα διαλείμματα, τις περιόδους ανάπαυσης, τη νυκτερινή εργασία, τις άδειες, τις αργίες και τις αποδοχές.

Πάντως, μολονότι οι κοινωνικοί εταίροι διαθέτουν ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης και της σύναψης συλλογικών συμβάσεων, πρέπει εντούτοις να ενεργούν σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης εν γένει και σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/104 ειδικότερα.

Επομένως, μολονότι οι διατάξεις της οδηγίας δεν επιβάλλουν στα κράτη μέλη την υποχρέωση να θεσπίσουν συγκεκριμένη ρύθμιση για τη διασφάλιση της γενικής προστασίας των προσωρινά απασχολούμενων, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 3, παραμένει εντούτοις γεγονός ότι **τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων τους, οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι συλλογικές συμβάσεις που επιτρέπουν διαφορετική μεταχείριση όσον αφορά βασικούς όρους εργασίας και απασχόλησης να διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, τη γενική προστασία των προσωρινά απασχολούμενων.**

Ως εκ τούτου, οι συλλογικές αυτές συμβάσεις πρέπει να μπορούν να υποβληθούν σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο προκειμένου να εξακριβωθεί αν οι κοινωνικοί εταίροι έχουν τηρήσει την υποχρέωσή τους να διασφαλίζουν την εν λόγω προστασία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Μείνετε συνδεδεμένοι!

